

آموزش در سایه فرصت یا تهدید؟!

شده است که در هر سال از برگزاری آن، کتاب‌های آموزشی یکی از دوره‌های تحصیلی ابتدایی، راهنمایی، و متوسطه نظری و فنی و حرفه‌ای و کاردانش در جشنواره شرکت داشته‌اند.

در سال جاری دهمین دوره جشنواره کتاب‌های آموزشی رشد برگزار می‌شود. در این دوره از جشنواره با تغییرات متعدد قابل توجهی روبه‌رو هستیم. تجربه برگزاری نه دوره جشنواره و توانمند شدن دبیرخانه سامان‌دهی در این زمینه از یک‌سو، و مورد توجه قرار دادن به‌روز بودن کتاب‌های آموزشی و عنایت به خواسته‌های ناشران از سوی دیگر، موجب بازنگری قابل توجهی در فرایند برگزاری جشنواره شده است. تجمیع دوره‌های تحصیلی متفاوت، ایجاد فرصت برابر برای جدیدترین کتاب‌های آموزشی منتشر شده، و ورود کتاب‌ها از مسیر «کتاب‌نامه رشد» برای شرکت در جشنواره، از تغییرات قابل ملاحظه جشنواره دهم است.

رویکرد جدید از فشار و خستگی داوران به دلیل تعداد زیاد کتاب‌هایی که بررسی می‌کنند، می‌کاهد. همچنین موجب بررسی اولیه همه کتاب‌ها در مدت زمان کافی می‌شود که این خود مانع از تضييع احتمالی حقوق ناشران و تبعیض در نوع بررسی جلوگیری به عمل می‌آورد. دیگر آنکه چون همه کتاب‌ها برای شرکت در جشنواره باید از مسیر کتاب‌نامه عبور کنند، اهمیت کتاب‌نامه رشد که از مطالبات مصوبه ۸۲۸ است، مضاعف می‌شود.

با بهره‌گیری از نقد و نظر مخاطبان جشنواره و متولیان امر، نتایج این رویکرد را در جشنواره دهم مورد تحلیل قرار می‌دهیم. ان شاء الله با بهره‌گیری از نتایج آن شاهد ارتقای کیفی و کمی منابع آموزشی و تربیتی هم‌سو و هم‌راستا با اهداف تعلیم و تربیت باشیم. به امید آن روز.

فربیا کیا

امروزه با توجه به توسعه آموزش و منابع آموزشی و اهتمام خانواده‌ها به یادگیری، آموزش غیررسمی به‌عنوان «آموزش در سایه» رقیبی برای آموزش‌های رسمی و کلاسی است. در این میان، نوع مواجهه با این پدیده می‌تواند آن را به یک فرصت و یا تهدید تبدیل کند. کافی است یادگیری و محیط یادگیری را به کتاب و مدرسه و کلاس محدود نکنیم و منابع آموزشی و یادگیری را متنوع بدانیم تا با هدایت تولید منابع آموزشی و خواندن، هم‌افزایی قابل ملاحظه‌ای را در نیل به اهداف تعلیم و تربیت شاهد باشیم. از این نگاه آموزش‌های غیررسمی فرصتی برای تعمیق و گسترش آموزش‌های رسمی محسوب می‌شوند. اما چنانچه واکنش منفعلانه‌ای نسبت به تولید منابع آموزشی غیررسمی داشته باشیم، این منابع زیر لوای سودجویی‌ها و منافع اقتصادی تهدیدی جدی برای اهداف تعلیم و تربیت خواهند بود.

حمایت مادی و معنوی از ناشران بخش خصوصی، به منظور بهره‌گیری از تولیدات بخش‌های غیردولتی و هدایت آن‌ها در تولید هم‌سو با اهداف آموزشی و برنامه درسی، یکی از اهداف و سیاست‌های سامان‌دهی منابع آموزشی و تربیتی است. برگزاری جشنواره کتاب‌های آموزشی یکی از راهکارهای حصول هدف مذکور است و موجب تنوع و ارتقای آثار تولید شده با توجه به نیازهای دانش‌آموزان، معلمان و کارشناسان می‌شود. همچنین موجب ترغیب ناشران به تولید کتاب‌هایی می‌شود که چگونگی حل مسئله را نشان می‌دهند، به جای تولید کتاب‌هایی که پاسخ مسائل را می‌دهند. از طرف دیگر، برگزاری جشنواره توسعه بهره‌گیری از امکانات بخش خصوصی را در تکمیل بسته آموزشی در پی خواهد داشت.

طی فعالیت ۱۳ ساله «دبیرخانه سامان‌بخشی کتاب‌های آموزشی»، نه دوره از جشنواره کتاب‌های آموزشی برگزار